

beknopt jaaroverzicht

Fries Museum

2012

SAMENVATTING 2012

Het Fries Museum heeft een enerverend jaar achter de rug. Op volle kracht wordt gewerkt aan het nieuwe museum. Ruim 18.000 mensen kregen in 2012 al een sneak preview in het gebouw en het museum heeft meer dan 400 particuliere en zakelijke vrienden mogen verwelkomen. De eerste opnames van Omrop Fryslân voor de tv-serie van het museum zijn achter de rug en de laatste restauraties aan museumstukken zijn gaande. Het museum maakt zich op voor de opening in september 2013.

Op 11 juni 2012 werd het Fries Museum de trotse eigenaar van het nieuwe museumgebouw op het Wilhelminaplein in Leeuwarden. Het gebouw is binnen de planning en binnen budget opgeleverd door de aannemers Bouwcombinatie Leeuwarden Centrum vof - bestaande uit BAM Utiliteitsbouw, Koopmans bouwgroep en Friso bouwgroep - in samenwerking met BAM Techniek. Op zondag 1 juli ontving het Fries Museum de laatste bezoekers aan de Turfmarkt in Leeuwarden. Iedereen kon nog één keer de verschillende tentoonstellingen en het gebouw bewonderen. In totaal bezochten 17.005 mensen in 2012 het oude museum.

Huisstijl

Sinds de sluiting van het oude museumgebouw in juli is het museum volledig overgestapt op een nieuwe huisstijl. Deze werd ontwikkeld door WEDA Design & Advertising in Leeuwarden. Tegelijkertijd werd de nieuwe website www.friesmuseum.nl gelanceerd, waarop de laatste nieuwtjes en activiteiten in de periode tot aan de opening centraal staan. De website is drietalig, de meeste informatie is niet alleen in het Nederlands, maar ook in het Fries en het Engels te vinden. Na de lancering van de nieuwe site is het gemiddelde aantal online bezoekers gestegen van 5.971 naar 8.523 per maand. In 2012 trok de website circa 80.000 bezoekers, 94 procent kwam uit Nederland, waarvan iets meer dan de helft uit Friesland. 97,8 procent van alle pagina's die werden bezocht, was Nederlandstalig. 0,8 procent van de paginaweergaves was in het Fries en 1,4 procent in het Engels. Bijna 20.000 mensen namen via collectie.friesmuseum.nl een kijkje in de collectie van het Fries Museum.

Voorproefje

In 2012 namen maar liefst 18.059 bezoekers alvast een kijkje in het nieuwe Fries Museum. De entreehal van het museum was vrij geopend op Open Monumentendag. Tijdens de openingsmanifestatie van het Wilhelminaplein in het laatste weekend van september was het museum een populaire trekpleister. In de hal was de gelegenheidstentoonstelling 'De Markt' te zien. Vrijdagavond 28 september liepen in een half uur tijd maar liefst 2.000 mensen door de hal bij de Midnight Walk Leeuwarden. Kinderen konden ook van alles beleven in het nieuwe museumgebouw. De kluis van Sinterklaas werd bij de intocht veiliggesteld in de entreehal van het museum. Kinderen mochten helpen om de code te kraken. Op woensdag 12 december hielpen ruim 150 kinderen mee om de zeven meter hoge kerstboom van het museum op te tuigen. In de expositieruimte van het MCL gaf het museum dit jaar alvast vier voorproefjes van het programma in het nieuwe museum. Jaarlijks bereikt het museum met deze vitrines honderdduizenden mensen.

Fries museum op tv

De BankGiro Loterij maakt bovendien een bijzonder project mogelijk. Samen met Omrop Fryslân brengt het museum in voorjaar 2013 het televisieprogramma MUSE op de buis, een talentenjacht voor amateurkunstenaars. Bijna 200 gepassioneerde amateurkunstenaars hebben zich in 2012 aangemeld voor het programma en de eerste opnames zijn achter de rug. De wedstrijd is ook online te volgen op muse.friesmuseum.nl.

Vrienden, sponsoren en fondsen

Sinds de lancering van de vriendenclub in 2011 dragen nu ruim 400 vrienden bij aan het succes van het Fries Museum. We hebben inmiddels twintig zakelijke vrienden, die jaarlijkse bijdragen hebben toegezegd van € 1.000 tot € 5.000. Een van hen, Auto Bourguignon, presenteerde in november vijf spiksplinternieuwe Volkswagens Golf 7 in de museumzalen. In oktober kondigde de BankGiro Loterij aan de samenwerking met het Fries Museum met vijf jaar te verlengen. Sinds 2008 ontvangt het Fries Museum jaarlijks € 200.000 van de BankGiro Loterij. Judith Lingeman, Manager Goede Doelen van de BankGiro Loterij: 'Met de voortzetting van de samenwerking ondersteunen wij de ambitie van het Fries Museum om dé culturele attractie van Friesland te worden'. Ook een twintigtal landelijke en regionale fondsen heeft inmiddels hun steun toegezegd.

Collectie

Het museum deed in 2012 een aantal belangrijke aankopen. De Ottema-Kingma Stichting kocht vier tekeningen aan van Hans Vredeman de Vries (1527-1607), een van de belangrijkste Friese kunstenaars, en gaf deze in langdurig bruikleen aan het museum. Voor het Fries Museum betekent het bruikleen een primeur én een enorme verbetering van de collectie. De vroeg-middeleeuwse fibula van Wijnaldum reisde voor een high tech onderzoek naar het Louvre in Parijs. Experts stelden vast dat het internationale topsieraad uit de Fries Museumcollectie ingelegd is met rode granaten die afkomstig zijn uit India - blijkbaar was Friesland indertijd niet zo geïsoleerd als je wellicht zou denken. 21 schilderijen uit de collectie gingen dit jaar op reis naar Maastricht. De Stichting Restauratie Atelier Limburg restaureert de werken, zodat ze bij de openingspresentaties van het museum in 2013 optimaal tot hun recht komen. Ook het zwaard van Grutte Pier ging op reis, het is uitgeleend aan de piratententoonstelling in het Maritiem Museum in Rotterdam en werd uitgezwaaid door een Friese schoolklas.

ALGEMEEN

Oprichting

Stichting Het Fries Museum is opgericht op 30 december 1969 en was tot 1 juli 2012 gevestigd op de Turfmarkt 11, 8911 KS te Leeuwarden en vanaf 1 juli 2012 op het Wilhelminaplein 92, 8911 BS te Leeuwarden. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Friesland in het stichtingenregister onder nummer 41001215.

Statutaire doelstelling

Stichting Het Fries Museum heeft ten doel:

- het inrichten en exploiteren van musea, in het bijzonder de musea voorheen in beheer bij de vereniging Het Fries Genootschap van Geschied-, Oudheid- en Taalkunde gevestigd te Leeuwarden, waarvan in het bijzonder te noemen het museum "Het Fries Museum" te Leeuwarden, van welk museum deel uitmaakt de afdeling Verzetsmuseum, met betrekking tot de geschiedenis van het verzet in de Tweede Wereldoorlog;
- en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

Het vermogen van de stichting wordt gevormd door:

- subsidies, bijdragen, retributies en donaties;
- schenkingen, erfstellingen en legaten;
- alle andere verkrijgingen en baten.

Missie

Het Fries Museum inspireert Friezen en niet-Friezen door kunst, cultuur en geschiedenis van en in Friesland te laten leven.

Cultural Governance

De Bestuurlijke organisatie van Stichting Het Fries Museum werkt volgens een model met een toezichthouder. Deze Raad van Toezicht toetst het artistiek-inhoudelijke beleid van het museum marginaal, ziet toe op een doelmatige en controleerbare besteding van de middelen, adviseert de directie en ondersteunt waar nodig bij het leggen en onderhouden van externe contacten. De Raad van Toezicht spreekt zich uit over de begroting en jaarrekening. Zij is tevens verantwoordelijk voor de aanstelling, de honorering, het functioneren en het ontslag van de leden van de directie.

De directie is eindverantwoordelijk voor alle aspecten van beleid, zowel inhoudelijk, financieel als organisatorisch.

Samenstelling Directie

Het bestuur van Stichting Het Fries Museum wordt gevormd door Stichting Beheer Fries Museum / Keramiëkmuseum Princessehof. Deze stichting kende in 2012 de volgende samenstelling van de directie:

Mw. drs. S.M. Bak, algemeen directeur

Dhr. Ir. R. Woering, zakelijk directeur

Samenstelling Raad van Toezicht

Het bestuur van Stichting Het Fries Museum wordt gevormd door Stichting Beheer Fries Museum / Keramiekmuseum Princessehof. Deze stichting kende in 2012 de volgende samenstelling van de Raad van Toezicht:

de heer prof. dr. L. Koopmans, voorzitter – vanaf 01.04.2006 – einde 2de termijn december 2014

mevrouw H.C. Alberdingk Thijm – vanaf 29.10.2007 – einde 2de termijn oktober 2014

de heer mr. drs. K.J. van Dijk – vanaf 25.06.2007 – einde 2de termijn april 2014

de heer drs. D. de Goede – vanaf 01.04.2006 – einde 3de termijn april 2016

de heer prof. dr. Y.B. Kuiper – vanaf 01.04.2006 – einde 3de termijn april 2014

de heer R. Mulder – vanaf 07.09.2009 – einde 1ste termijn oktober 2013

de heer A.A. Olijslager – vanaf 01.04.2006 – einde 2de termijn december 2013

mevrouw E.M. Witsen Elias – vanaf 01.04.2006 – einde 2de termijn juni 2013

Subsidiëring Provincie Fryslân

De belangrijkste subsidieverstrekker van Stichting Het Fries Museum is de provincie Fryslân. Op grond van een jaarlijks in te dienen productplan en productbegroting kent de provincie een beschikking tot verlening van budgetsubsidie toe. In deze beschikking wordt ook de periode genoemd waarvoor de provincie voornemens is de budgetsubsidie toe te kennen. Op basis van de Algemene Wet Bestuursrecht is het niet meer mogelijk meerjarige subsidieovereenkomsten af te sluiten.

Na afloop van ieder jaar legt het museum aan de hand van een productverslag en een productafrekening een inhoudelijke en financiële verantwoording af van de gerealiseerde producten en resultaten.

Vrijstelling successie- en schenkingsrecht

Op grond van artikel 32, eerste lid, onderdeel 3 en artikel 33, eerste lid, onderdeel 4 van de Successiewet 1956 zijn verkrijgingen door gerangschikte algemeen nut instellingen, waaronder Stichting Het Fries Museum, geheel vrijgesteld van successie- en schenkingsrecht. Met ingang van 1 januari 2008 wordt Stichting Het Fries Museum door de belastingdienst middels een beschikking formeel aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling.

Controleverklaring

De jaarrekening 2012 van Stichting Het Fries Museum is door Deloitte Accountants B.V. gecontroleerd

VERSLAG VAN DE DIRECTIE

Voor het Fries Museum was 2012 het jaar waarin op 1 juli het oude Fries Museum aan de Turfmarkt werd gesloten voor publiek. Tot en met die datum ontvingen wij 17.091 bezoekers, waarvan 5.489 jongeren. Op 11 juni werd het nieuwe Fries Museum aan het Wilhelminaplein door de aannemer conform planning opgeleverd. Sindsdien is de organisatie gericht op de opening voor het publiek in september 2013. Tijd, mensen en middelen worden voornamelijk ingezet op de voorbereiding van het programma en de presentaties, de verhuizing, de marketing en de in 2013 geplande publieksopening. Intussen is er veel belangstelling voor het nieuwe museumgebouw. Er worden dan ook veelvuldig groepen belangstellenden ontvangen.

Over het financiële resultaat zijn we tevreden, we zijn binnen de begroting gebleven. In de afgelopen jaren is een voldoende grote reserve opgebouwd om het jaar 2012 alsmede 2013, waarin sprake is van extra exploitatiekosten in verband met de overgang naar het nieuwe Fries Museum en minder opbrengsten door de tijdelijke sluiting, te overbruggen. Tenslotte is de directie ook zeer tevreden dat de investering in het Nieuw Fries Museum binnen het gestelde investeringsbudget blijft.

Leeuwarden,

drs S.M. Bak, algemeen directeur
ir R. Woering, zakelijk directeur

BEZOEKGEGEVENS	2012	2011	2010	2009
Aantal bezoekers	17.091	27.995	43.116	65.784
Volwassenen	2.732	6.634	8.214	15.853
Jongeren 13 tot 18 jaar	222	642	586	562
Kinderen tot 13 jaar	1.320	1.523	2.683	2.500
Bezoekers Museumkaart	3.942	7.118	10.118	15.686
Gratis bezoekers	2.990	4.838	11.893	20.893
Museumweekend	932	1.082	2.103	722
Bezoekers in onderwijsverband	3.947	5.583	6.706	5.372
Overigen	1.006	575	813	4.196

BALANS PER 31 DECEMBER 2012 – voor resultaatbestemming

	31.12.2012		31.12.2011	
	€	€	€	€
<i>ACTIVA</i>				
Materiële vaste activa				
Gebouwen en terreinen	0		1.086	
Inventaris en inrichting	556.822		17.998	
Museale inventaris en inrichting	49.008		57.176	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	0		0	
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering	2.579.847		28.696.370	
		3.185.677		28.772.630
Financiële vaste activa				
Verbonden partijen	2.268.901		2.268.901	
		2.268.901		2.268.901
Voorraden				
Onderhanden activiteiten	0		0	
Overige voorraden	0		9.029	
		0		9.029
Vorderingen				
Debiteuren	235.003		256.514	
Verbonden partijen	106.982		108.121	
Overlopende activa	413.623		1.294.779	
		755.608		1.659.414
Liquide middelen				
Banken	3.519.117		8.014.081	
Kasmiddelen	2.199		6.701	
		3.521.316		8.020.782
		<u>9.731.502</u>		<u>40.730.756</u>

	31.12.2012		31.12.2011	
	€	€	€	€
<i>PASSIVA</i>				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	1.336.615		1.071.863	
Bestemmingsreserves	121.538		121.538	
Resultaat boekjaar	-275.471		264.752	
		1.182.682		1.458.153
Voorzieningen				
Voorziening jubilea	32.025		28.265	
Voorziening onderhoud	74.425		0	
		106.450		28.265
Langlopende schulden				
Overige schulden		4.013.199		4.062.789
Kortlopende schulden				
Crediteuren	454.343		1.996.254	
Verbonden partijen	23.823		1.019	
Belastingen en premies SV	84.819		77.021	
Overlopende passiva	626.121		331.315	
Vooruitontvangen investeringsbijdragen	3.190.475		32.727.639	
Subsidieverstrekkers	0		0	
Aflossingsverplichtingen	49.590		48.301	
		4.429.171		35.181.549
		<u>9.731.502</u>		<u>40.730.756</u>

EXPLOITATIEREKENING OVER 2012

	Rekening 2012	Begroting 2012	Rekening 2011
	€	€	€
BATEN			
Opbrengsten:			
- Directe opbrengsten	71.513	25.500	113.791
- Indirecte opbrengsten	585.267	324.282	538.630
Bijdragen:			
- Subsidies Provincie Fryslân	2.750.013	2.747.399	2.938.937
- Overige subsidies en bijdragen	313.485	0	156.753
<i>Som der baten</i>	<u>3.720.278</u>	<u>3.097.181</u>	<u>3.748.111</u>
	-----	-----	-----
LASTEN			
Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	2.477.374	2.316.064	2.496.567
Afschrijvingen op vaste activa	101.871	51.000	19.929
Huurlasten	154.441	155.500	155.920
Aankopen	101.214	61.100	79.630
Overige lasten:			
- Collectie- en publieksfunctie	318.988	155.750	149.652
- Huisvestingskosten	607.907	495.400	350.703
- Kantoorkosten	205.405	143.250	132.003
- Publiciteitskosten	47.469	57.500	36.562
- Diverse personeelskosten	93.246	109.250	88.716
- Overige kosten	19.864	7.500	37.707
Projecten	25.094	20.000	86.483
<i>Som der lasten</i>	<u>4.152.873</u>	<u>3.572.314</u>	<u>3.633.872</u>
	-----	-----	-----
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	226.630	147.100	221.275
Rentelasten en soortgelijke kosten	69.506	300	70.762
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	<u>157.124</u>	<u>146.800</u>	<u>150.513</u>
	-----	-----	-----
Exploitatieresultaat	<u><u>-275.471</u></u>	<u><u>-328.333</u></u>	<u><u>264.752</u></u>